

Učitel matematiky

František Kuřina

Slovní úlohy jako politická satira?

Učitel matematiky, Vol. 6 (1998), No. 1, 42–43

Persistent URL: <http://dml.cz/dmlcz/151366>

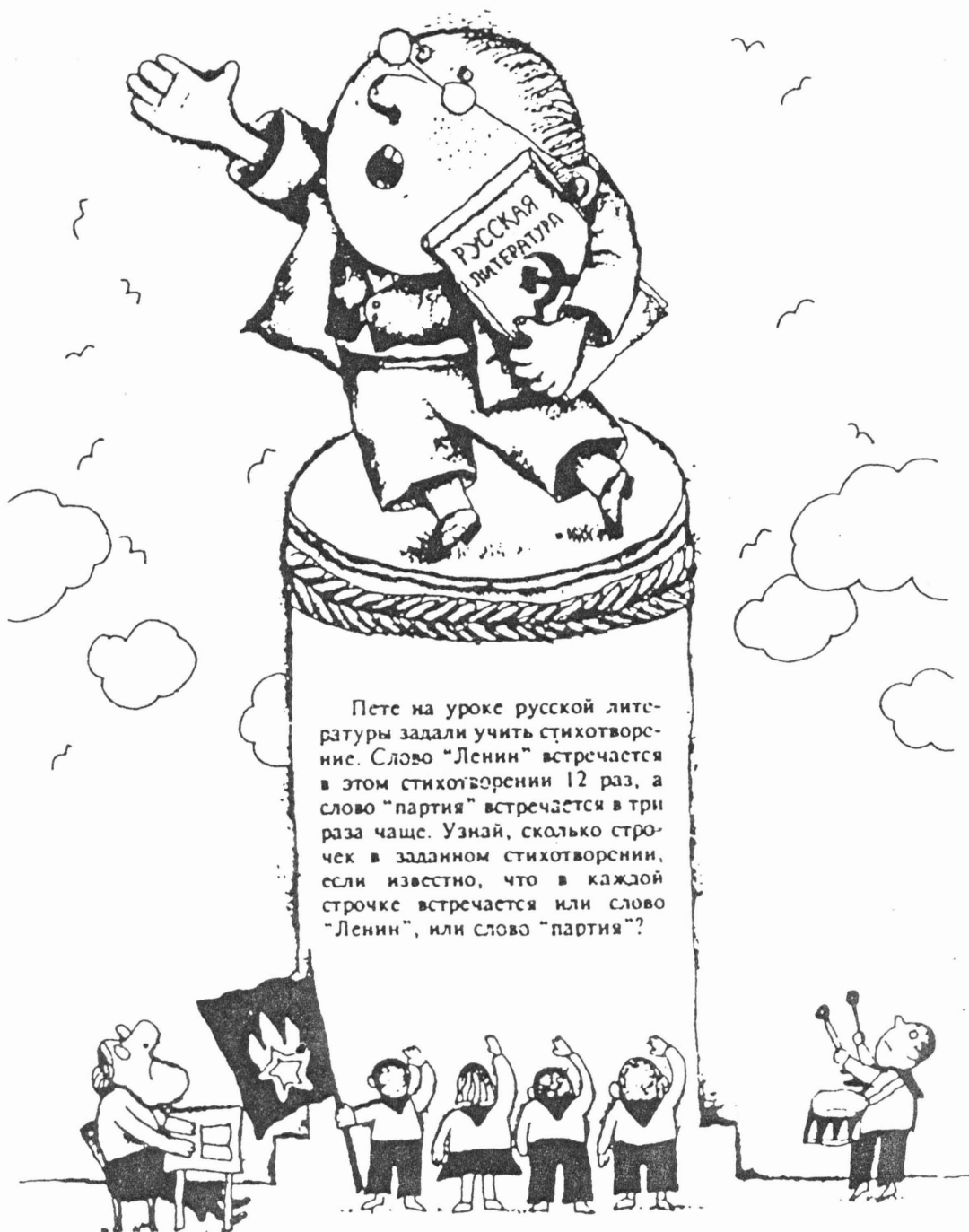
Terms of use:

© Jednota českých matematiků a fyziků, 1998

Institute of Mathematics of the Czech Academy of Sciences provides access to digitized documents strictly for personal use. Each copy of any part of this document must contain these *Terms of use*.

This document has been digitized, optimized for electronic delivery and stamped with digital signature within the project *DML-CZ: The Czech Digital Mathematics Library* <http://dml.cz>

SLOVNÍ ÚLOHY JAKO POLITICKÁ SATIRA ?

Slovní úlohy představují v každém školském systému prvek spojení školy se životem, nejnižší a často i nevýznamnější pokus o aplikace školské matematiky v realitě žákova světa. Je-li vztah školy a společnosti deformován, projeví se to i v tématice a koncepci slovních úloh. Tyto jevy jsou nám dobře známé z naší školy a zdá se, že velmi silně si tuto situaci uvědomují ve školách bývalého Sovětského svazu. Projevilo se to i literárně knihou Grigorije Oстера *Protivné úlohy* (Противные задачи), která vyšla v Moskvě v roce 1991 a je pokusem o jakousi politickou satiru. Pro naše čtenáře jsme z ní vybrali tři úlohy.

Příklad 1.

Pěťa, který přišel pozdě na hodinu dějepisu, učitelce dvakrát zalhal. Řekl, že doma hořelo, a že zachraňoval kořata sousedovy kočky. Když učitelka vyprávěla na hodině dějepisu o Únorové revoluci 1917, zalhala 186 krát. Kolikrát častěji zalhala učitelka než Pěťa ?

Příklad 2.

Lupiči, kteří vykradli banku, jedou v autě rychlostí 100 km/hod, milice má auto jedoucí rychlostí 110 km/hod. Jak daleko jsou od sebe milicionáři a lupiči po hodině pronásledování, je-li známo, že milice začala lupiče pronásledovat 10 minut po přestupku a pohybuje se v opačném směru než lupiči ?

Příklad 3.

Pěťa dostal na hodině ruštiny úkol naučit se báseň. Slovo *Lenin* se v básni vyskytuje dvanáctkrát, slovo *strana* třikrát častěji. Kolik veršů má báseň, je-li známo, že v každém verši je buď slovo *Lenin*, nebo slovo *strana* ?